

“He volgut fer amb la Sènia com Pla amb Girona, i Gaziell amb Sant Feliu”

Joan Todó (la Sènia, Montsià, 1977), autor de dos reculls de poemes i un altre de relats (*A butxacades*, 2011), publica a L'Avenç la novel·la *L'horitzó primer*.

—El llibre és clarament autobiogràfic i fidel a la situació personal de l'autor, un filòleg desenfeinat que ha de tornar a viure a casa dels pares, a la Sènia?

—No. Sí que és veritat que parteixo de la meua vida real i en mantinc certs detalls. Per exemple, la casa de la Sènia on viu el protagonista és la meua, la dels pares. Però no sóc filòleg, com diu la novel·la, sinó llicenciat en teoria de la literatura i literatura comparada. Una altra diferència és que jo tinc parella i el protagonista, no, perquè per a l'argument, una parella em sobrava. I moltes coses més.

—Els referents i personatges històrics no deuen pas haver estat modificats, oi?

—No. He estat tan escrupolós i verídic com he pogut. Jo volia fer un llibre sobre la Sènia però, perquè no fos un llibre avorrit d'erudició pura i dura, vaig crear un narrador que anava per allí i li passaven coses.

—En l'origen, doncs, hi ha la voluntat de fer un llibre sobre la Sènia?

—Sí, a proposta de la revista *L'Avenç*, més que no pas un encàrrec. Em van deixar triar el tema i se'm va acudir fer un llibre com el de Pla sobre Girona i el de Gaziell sobre Sant Feliu de Guíxols.

—Per tant, haviu de convertir el narrador en personatge.

—Així és.

—Sou molt fidel al personatge del narrador?

—Som diferents. Abans de fer el llibre hi ha una sèrie d'articles i no els vaig voler fer en primera persona, com a recurs de distanciament, per rebaixar el to sentimental que hauria pogut tenir tot plegat. Aquests articles van ser com un esbós però en el moment de fer el llibre vaig desenvolupar un personatge amb doble personalitat, l'escrivent i el protagonista. Una altra cosa en la qual som diferents, igual que la carrera.

—El narrador escriu que, una vegada acabada la carrera, si no tenies els genolls prou durs per a anar fent despatxos

JORDI PLAY

Joan Todó publica la novel·la *L'horitzó primer*, a l'editorial L'Avenç.

al departament, per esquivar els cops de les intrigues de passadís universitari, no servia per a res. Ho apliqueu també a la vostra carrera?

—Sí. És un moment que m'he permès per desfogar-me respecte de la situació actual de la universitat.

—Actual? No era així, abans?

—És la que he conegut, fa deu anys. Recordo amb una enorme decepció que no era un lloc de saber o d'investigar, sinó que la gent estava preocupada pels petits conflictes laborals. Potser vaig agafar una mala època.

—Tampoc li va agradar al protagonista —a l'igual que a l'autor, supose— el ciment de la universitat, l'Autònoma de Barcelona.

—Clar, és una arquitectura molt curiosa. El llibre és fet des d'una perspectiva rural, localista, i en això intento ser bastant fidel a l'efecte que em van fer els edificis de la universitat.

—La novel·la podria ser el relat d'un fracàs, pel fet que el protagonista no troba feina a Barcelona i ha de tornar al poble, a viure amb els pares. Però no sembla que aquesta situació angouxi el personatge.

—No m'ho vaig plantejar pas d'aquesta manera. Només hi ha el testimoni d'això que anomenem crisi, dels joves que com jo estan desenfeinats. Com a escriptor no em sento fracassat, però com a fill o possible pare, que ara no sóc, potser sí.

—El pessimisme queda amagat, esborrat, per la satisfacció de l'escriptor, doncs?

—Sí. Tinc, com explico al llibre, una resposta o ressò com a escriptor molt satisfactòria, cosa que no em serveix de gran cosa per a la vida pràctica. Però sí, sóc una persona feliç ara mateix i m'ho passo molt bé escrivint.

—El títol, *L'horitzó primer*, ens diu que el primer horitzó que veus et marca, i que és el que et marca en primer lloc?

—La resposta és afirmativa, com diu el llibre, però no ho sabia, abans d'escriure'l. Vaig escriure'l sense saber-ho. El títol, a més, sorgeix quan el llibre està acabat. Del primer capítol, quan parlo de la línia sinuosa de moles, tosses i serrats que es veu des del terrat de cals pares.

Lluís Bonada